



Влияние на природния газ – откъде?



Професор д-р Константин Димитров



Енергия

- Енергията движещата сила на икономическото развитие
- Енергията един от стълбовете за устойчиво развитие
- Енергията се отразява на социалното благополучие на населението – енергийна бедност
- Притежаването на енергийни ресурси може да бъде:
 - щастие (финансово богатство, политическа сила – напр. САЩ, Русия, Саудитска Арабия, Венецуела...)
 - или
 - нешастие (Ирак, Иран, Либия...) ?



Регионални условия

- Никоя държава в региона не е в състояние да задоволи нуждата си от енергия чрез използване само на собствени енергийни източници
- Някои от тези държави притежават значителни залежи от въглища
- Никоя от тях не притежава значими залежи от нефт или газ – внос
- Откъде да се внесе енергия?
- Как да бъде избран доставчик на енергия?
- Дали цената е единственото условие?
- Или количеството на собствените залежи на доставчика на енергия?
- В допълнение, вземане предвид ограничените финансови възможности

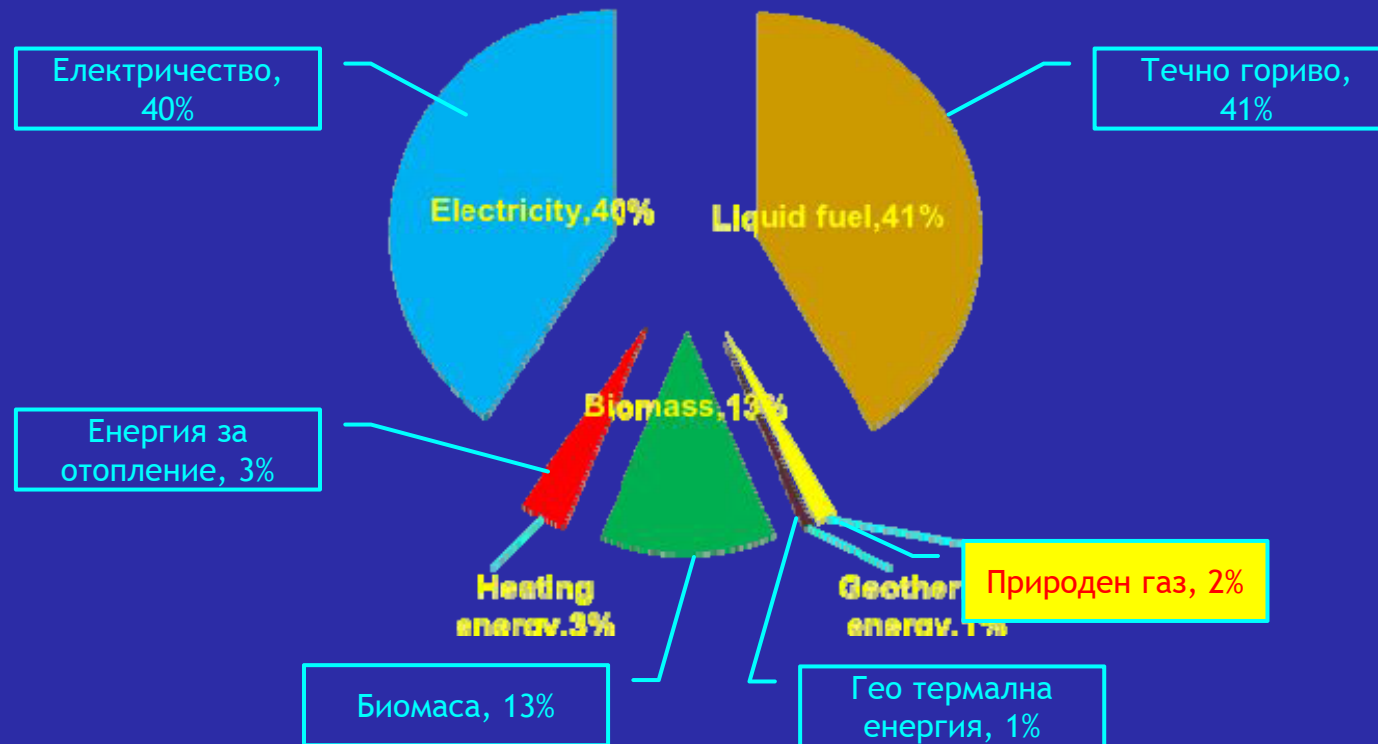


Македония – Основни данни

- **25 713 км²**
- **2.1 милиона жители**
- **Енергийна зависимост 52.6%**
- **Енергийното потребление е над 2 628 ктпе (килотона петролен еквивалент)**
- **1.3 тпе на глава от населението**
- **Над 650 М€ за внос на гориво и електричество**



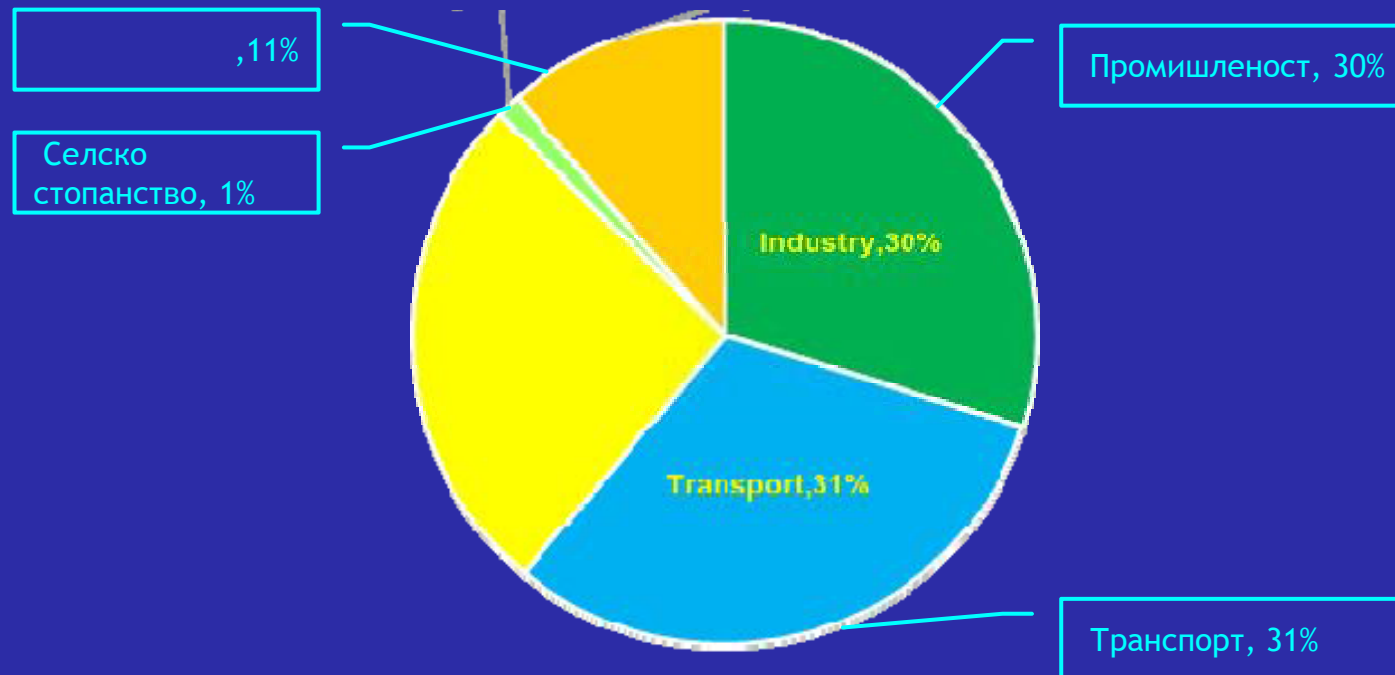
Енергийни носители





Енергийни сектори

Обща консумация на енергия - 2014



Международна конференция
 "Газова геополитика в Югоизточна Европа" София,
 4 ноември, 2015



Историческа справка
 за цената на енергията





Бариири пред внедряването

- Малка разлика между цените на енергоносителите.
- Значителни финансови инвестиции в изграждането на разпределителна система.
- Допълнителни разходи за присъединителни устройства за използване на природен газ.
- Ограничени технически предпоставки – комин, място за изграждане на нов газопровод и др..
- Силна инерция при промяна навиците на потребителите на енергия (предимно домашните).
- Високо ниво на началните инвестиции за внедряване на високоефективни технологии в индустриалната сфера.



Стратегическа задача- ПРИРОДЕН ГАЗ

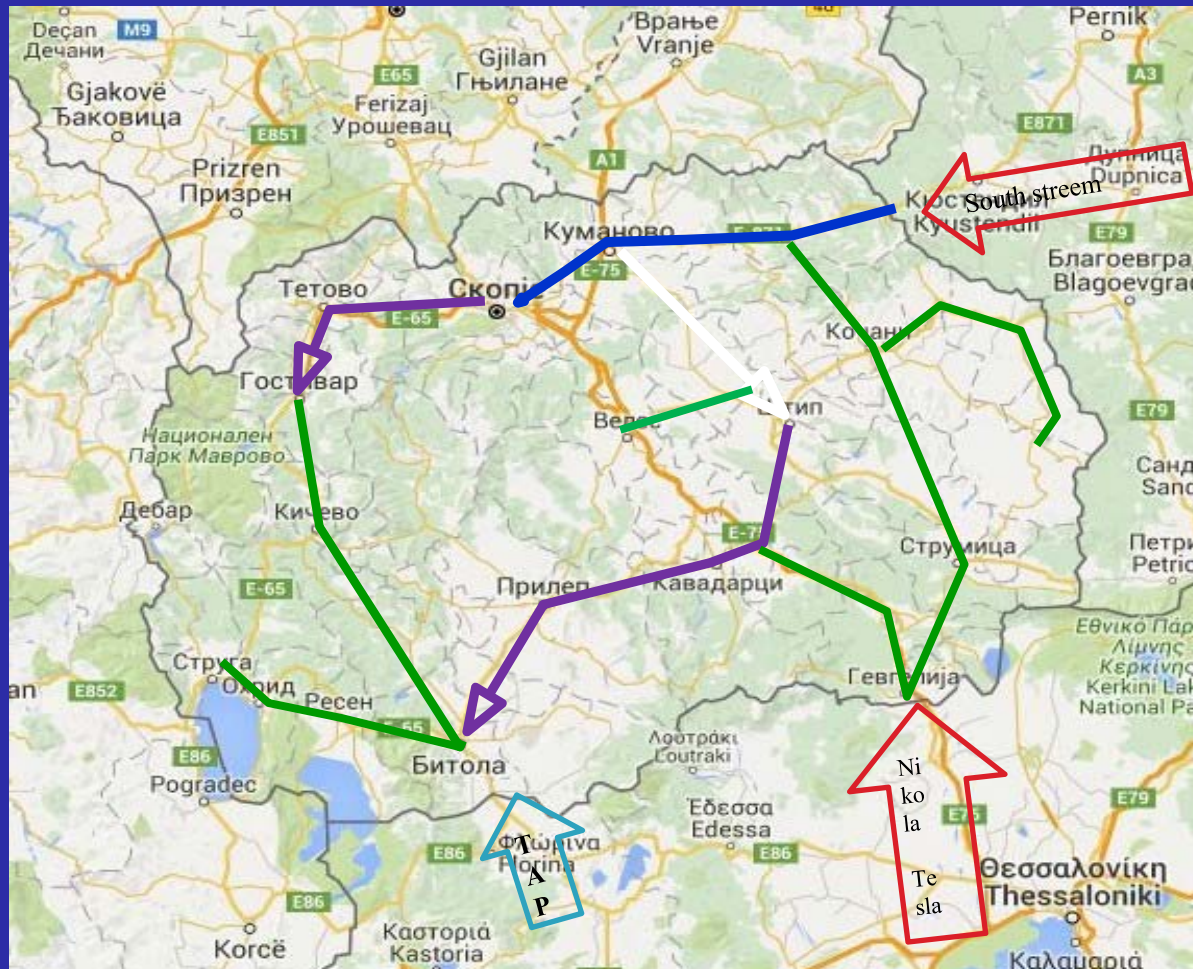
- Осигуряване на дългосрочно снабдяване с нужното количество енергия
- Гарантиране диверсификация на енергоизточниците
- Екологичен енергоносител
- Енергоносител, даващ възможност за използване на нови технологии и прилагане на мерки за икономия на енергия
- Атрактивна цена, приемлива за потребителите

**Решение: Ускорено въвеждане на природния
газ в икономиката на Македония**

Международна конференция
"Газова геополитика в Югоизточна Европа" София,
4 ноември, 2015



Газопроводи за природен газ





Предприети действия

- Изплащането на 60 М€ дълг към Русия, ще бъде реализирано под формата на строителни работи.
- Подготвен е общия устройствен план на проект за две транспортни отклонения. За изпълнението му са взети 90 милиона евро.
- Извършени са проучвателни работи: проект за разпределителни системи в македонски градове.
- Осигурено е споразумение за дългосрочна доставка на необходимото количество природен газ от Русия.



Гео-стратегическо положение на Македония

Негативи

- Без излаз на море
- Липса на плавателни реки за евтин транспорт
- Липса на източници на изкопаеми горива

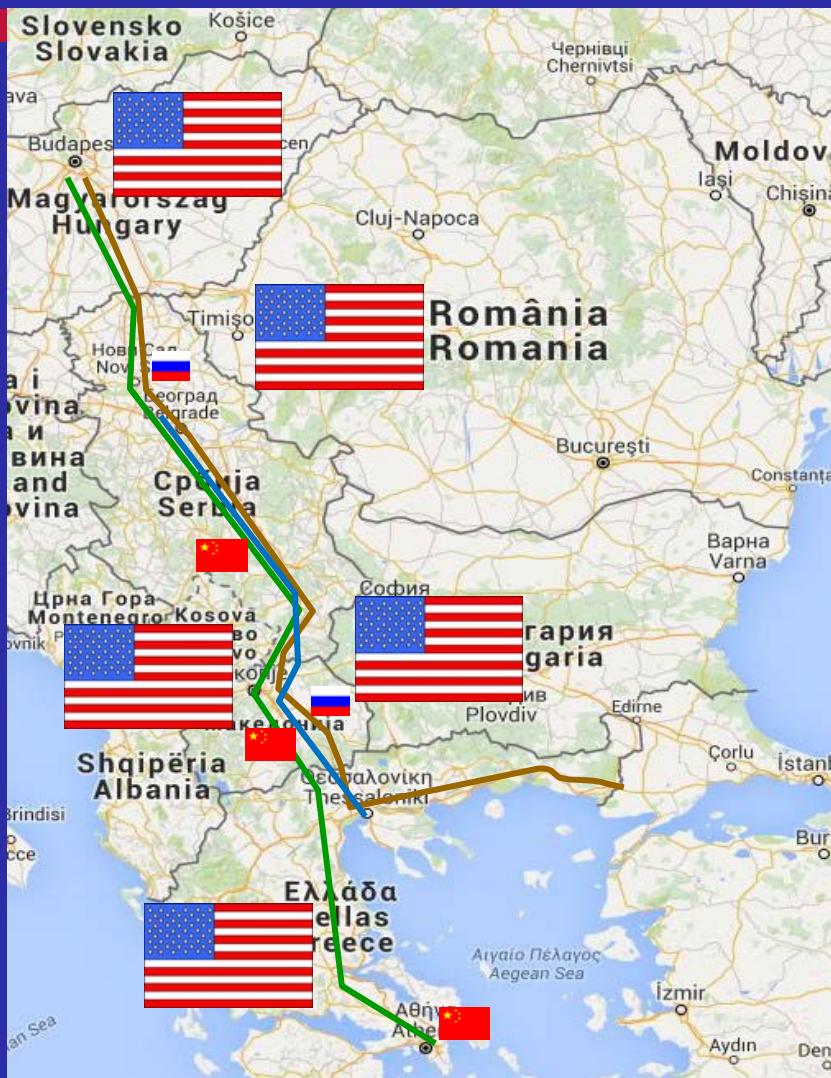
Позитиви

- Македония е кръстопът на коридори 8 и 10.
- Инициатива за изграждане на газопровод „Никола Тесла“
- Проектна инициатива за скоростен железопътен транспорт Будапеща-Атина
- Развитие на Вардарската долина – връзка Дунав – Егейско море

Международна конференция
"Газова геополитика в Югоизточна Европа" София,
4 ноември, 2015



Реалистично ли е?



- Технически – да
- Финансово – трудно
- Политически – мисията невъзможна?
- Очаква ли се дестабилизация на региона?



От кого? Откъде?

- Транс-балкански газопровод, транспортиращ газ от Русия за Турция
- Връзка с ТАГ (Транс-Адриатически газопровод) (2020)
- Реализация на Турски поток или проект „Никола Тесла“, ако условията в Турция, Русия Сирия, ЕС... го позволяват.
- Газ от Средиземно море? Твърде далече?
- Транспортиране на втечен природен газ от терминали



Какво би станало ако?

Газпром престане да доставя газ през Украйна?

Зависимостта от вноса на руски газ е различна между държавите членки на ЕС и кандидатите за членство:

- Македония е 100 % зависима
- България около 60-80%
- Гърция почти 50%
- Унгария 78%
- Словения 60 %
- Степента на влияние би зависила от това до колко страните са готови да работят заедно и да се жертват една за друга, превръщайки това в сериозен тест за „солидарността“ в ЕС.





Какво да се прави?

- Македония е твърде малка за да може да влияе на вземането на решения
- Можем да инвестираме в транспортиране на газ и в разпределителни системи вътре в страната.
- Развиване на виртуална газова мрежа чрез транспортиране на втечен природен газ.

НАМАЛЯВАНЕ НА КОНСУМАЦИЯТА НА ЕНЕРГИЯ – ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

**мерки ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА
ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ – участие в
декарбонизацията на електропроизводството**

Международна конференция
"Газова геополитика в Югоизточна Европа" София,
4 ноември, 2015



Благодаря за вниманието!



www.macef.org.mk